

lærere eller pædagoger i skolen. Elever bør gives adgang til at klage over dårligt undervisningsmiljø, herunder rengøringsstandard på toiletter. Der må etableres tilsvarende rettigheder for privatskoleelever.

Ad 2: Fastsættelse af aldersgrænser for børns udøvelse af partsbeføjelser i lov social service

Der er fortsat behov for at styrke sårbare børns retssikkerhed, også efter vedtagelsen af ændringer i lov om social service. Også børn under 15 år bør gives adgang til at klage over, at en kommune vælger ikke at gennemføre en undersøgelse (§ 38) af barnets forhold eller foretage en anbringelse. Alle børn uanset alder bør gives ret til at klage over kommunens afgørelse vedrørende anbringelse uden for hjemmet, såfremt de ikke er blevet hørt forinden. Børn uanset alder bør med opsættende virkning gives ret til at klage over kommunens valg af anbringelsessted. Alle børn, som er anbragt, bør med opsættende virkning gives adgang til at klage over beslutning om hjemtagelse. Anbragte børn bør gives adgang til at klage over forhold på anbringelsesstedet, herunder over den behandling de udsættes for. Børn med handicap bør gives adgang til at klage over kommunens valg af hjælpemiddel.

Ad 3: Ændringer vedrørende Børnerådet

I notatet om børns og unges klagemuligheder fra Styrelsen for Social Service konstateres det – med en række forbehold for omfanget af viden herom – at børns og unges kendskab til deres rettigheder, herunder retten til at klage, og deres kendskab til eksisterende ankeinstanser eller klageinstitutioner er meget beskeden.

Det foreslås derfor, at Børnerådet gives beføjelser til at være en sådan institution, hvor børn og unge kan henvende sig, når de ikke ved, hvor de ellers skal gå hen. Børnerådet skal ikke sagsbehandle børns individuelle henvendelser eller klager, men rådgive dem om, hvor de kan gå hen for at få besvaret spørgsmål eller klager. Børnerådet skal således fungere som formidler for børn og unge. Børnerådet skal samtidig udvide sin informationsvirksomhed om børns rettigheder over for børn og unge.

Endelig foreslås det, at Børnerådet får mulighed for via kendskab til individuelle sager og afgørelser at løfte problemstillinger op på et principielt plan. Børnerå-

det skal således gives adgang til at kunne begære indsiget i alle sager vedrørende børn og unge, således at Børnerådet omfattes af andre myndigheders tavshedspligt.

En styrkelse af Børnerådet på disse to områder vil udvide myndigheden svarende til reglerne for det norske børneombud. Uddrag af norsk lov om barneombud:

Paragraf 4 (adgang til institutioner og oplysningsplikt m.v.)

Ombudet skal ha fri adgang til alle offentlige og private institutioner for barn. Offentlige myndigheter og offentlige og private institutioner for barn skal uten hinder av taushetsplikt gi Ombudet de opplysninger som trengs for å utføre Ombudets oppgaver etter denne lov. Opplysninger som trengs for å utføre Ombudets oppgave etter paragraf 3, annet ledd, bokstav b, kan, uten hinder av taushetsplikt, også kreves fra andre. Når det kan kreves opplysninger etter dette ledd, kan også protokoller og andre dokumenter kreves fremlagt. Reglene i tvistemålslovens paragraf 204, nr. 1, og paragrafene 205–209 får tilsvarende anvendelse for Ombudets rett til å kreve opplysninger. Tvist om anvendelsen av disse reglene kan bringes inn for herreds- eller byretten, som avgjør spørsmålet ved kjennelse.

Ad forslaget om Folketingets Ombudsmands behandling af klager fra børn og unge m.v.

Endelig ønsker Socialdemokraterne, at Folketinget træffer beslutning om at opfordre Folketingets Ombudsmand til at prioritere behandlingen af sager, som børn selv fremsender, eller sager, som Ombudsmanden af egen drift optager til behandling, efter samme fremgangsmåde som for sager om handicappede. Det vil sige en øget overvågning på samme måde som den, Ombudsmanden blev anmodet om at foretage på handicapområdet, jf. folketingets beslutning af 2. april 1993. For at en sådan anmodning kan være meningsfuld, forudsætter det også, at Ombudsmanden er både synlig og tilgængelig for børn og unge, hvorfor en oprioritering af sager fra eller om børn og unge hos Ombudsmanden forudsætter information til børn og unge om deres rettigheder, herunder ret til at klage m.v.